

РЕЦЕНЗИЯ

за сборника „Обществото на знанието и хуманизмът на XXI век“
с материали от XXI национална научна конференция
с международно участие на УниБИТ (2023)

От знанието към хуманизма – предизвикателствата в епохата на изкуствения интелект

Представените резултати от изследванията на академични преподаватели, изследователи от научни институти, млади учени, докторанти и постдокторанти, включени в сборника с доклади от XXI национална научна конференция с международно участие „Обществото на знанието и хуманизмът на XXI век“, показват изключително разнообразни теми на творческите търсения на авторите.

Систематизирането на текстовете на докладите в четири секции е предизвикателство за организаторите и редакторите предвид присъствието на технологиите на изкуствения интелект във всички тематични направления на конференцията – от езиковедие, литературознание, обществени комуникации, образователни технологии, исторически изследвания до киберсигурност и национална сигурност.

В програмата на конференцията се открояват четири основни линии:

- Непосредствено ориентирани към проблемите на висшето образование, библиотекознанието, библиографията, включително представяне на резултати от изследванията и постиженията на Университета по библиотекознание и информационни технологии;
- Научни изследвания върху конкретни обекти, явления и представяне на подходи за решаване на проблеми в областта на опазване на културното наследство и неговото ситуиране в европейската и световната култура;
- Проблеми на националната сигурност и киберсигурността в условията на съвременната международна обстановка, динамично променяща се от войни, тероризъм, пандемии, както и навлизането на технологиите на изкуствения интелект в създаването и овладяването на кризи.

- Научни изследвания върху значими световни проблеми, породени от промените в живота след масовото навлизане на изкуствения интелект.

Във всяко тематично направление на конференцията вниманието привличат някои от докладите на преподаватели, в които се представят както оригинални тези и аргументи за тяхната защита, така и провеждане на изследване по най-високите научни критерии, видно включително от научния стил и език на изложението.

Младите учени също представят на много добро научно равнище своите изследвания по конкретни теми, като са спазени изискванията за съдържание, структура и оформление на научно изследване.

В цялост програмата на конференцията може да се определи като панорама на съвременното състояние на образователните технологии, до голяма степен предопределени от промените в обществото и средата на живот. Търсят се отговори на въпросите за мястото на университетското образование в подготовката на специалисти за професиите на утрешния ден – традиционни, които се трансформират и преминават в обхвата на изкуствения интелект, или нови, породени от новите потребности на обществото в новата среда на живот.

Докладите, включени в програмата на конференцията, посветена на Деня на народните будители, ще породят дискусии и откриване на нови подходи за устойчиво присъствие на хуманизма в обществото, чието знание създаде изкуствения интелект и което трябва да се научи да живее с него.

Проф. д-р Кристина Върбанова-Денчева

REVIEW

on the proceedings “Knowledge Society and 21st Century Humanism”
with papers from the 21st national scientific conference
with international participation – ULSIT (2023)

From Knowledge to Humanism – the Challenges in the Age of Artificial Intelligence

The presented results of the research of academic lecturers, researchers from scientific institutes, young scientists, doctoral students and postdoctoral students, included in the Proceedings of the 21st National Scientific Conferences with International Participation “Knowledge Society and 21st Century Humanism”, show extremely diverse topics of the creative pursuits of the authors.

Systematizing the texts of the reports in 4 sections is a challenge for the organizers and editors, given the presence of artificial intelligence technologies in all thematic areas of the conference – from linguistics, literary studies, public communications, educational technologies, historical studies – to cyber security and national security.

4 main lines stand out in the conference program:

- Directly oriented to the problems of higher education, librarianship, bibliography, including presentation of research results and achievements of ULSIT;
- Scientific research on specific objects, phenomena and presentation of approaches to solving problems in the field of cultural heritage protection and its situation in European and world culture;
- Problems of national security and cyber security in the conditions of the modern international environment, dynamically changing due to wars, terrorism, pandemics, as well as the entry of artificial intelligence technologies into the creation and control of crises;
- Scientific research on significant world problems caused by the changes in life after the mass entry of artificial intelligence.

In each thematic area of the conference, attention is drawn to some of the reports of university lecturers, in which both original theses and arguments for their defense are presented, as well as the conduct of the research according to the highest scientific criteria, evident also from the scientific style and language of the presentation.

Young scientists also present their research on specific topics at a very good scientific level, while the requirements for content, structure and layout of scientific research are met.

As a whole, the conference program can be defined as a panorama of the modern state of educational technologies, largely determined by changes in society and the living environment. Answers are being sought to the questions about the place of university education for training specialists for the professions of tomorrow – traditional ones that are transformed and pass into the scope of artificial intelligence, or new ones, generated by the new needs of society in the new living environment.

The reports included in the program of the conference, dedicated to the Revival Leaders' Day, will generate discussions and the discovery of new approaches for a sustainable presence of humanism in society, whose knowledge has created the artificial intelligence and it should learn to live with it.

Prof. Kristina Varbanova-Dencheva, PhD